

Na osnovu člana 5. i 29. Zakona o Vladi Tuzlanskog kantona („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 17/00, 1/05, 11/06, 13/11 i 15/17) i člana 19. Zakona o robnim rezervama Tuzlanskog kantona („Službene novine Tuzlanskog kantona, broj: 4/16) Vlada Tuzlanskog kantona, na prijedlog Kantonalne direkcije robnih rezervi, na sjednici održanoj dana 08.10.2019. godine, d o n o s i

U R E D B U

o priznavanju kala, kvara, rastura i loma robe

I OPĆA ODREDBA

Član 1. **(Predmet)**

Ovom Uredbom se propisuju normativi rashoda koji se knjiže kao troškovi poslovanja Kantonalne direkcije robnih rezervi (u daljem tekstu: Direkcija) i utvrđuju najviše vrijednosti do kojih Direkcija priznaje rastur, kalo, kvar i lom pravnim licima (u daljem tekstu: Skladištar) kao i disimilacijske gubitke na robama robnih rezervi, koje se kod njih uskladištavaju, i uslovi uskladištenja robnih rezervi.

II NAČIN UTVRĐIVANJA NORMATIVA RASHODA

Član 2. **(Definicija pojmova)**

- (1) Pod rashodom proizvoda radi rastura, kala, kvara i loma podrazumijevaju se gubici na robama robnih rezervi koji nastaju kao posljedica prirodnih uticaja ili manipulacije robama robnih rezervi u cilju održavanja kvaliteta.
- (2) Posljedicama prirodnih uticaja smatraju se gubici na robama robnih rezervi zbog isušivanja, isparavanja, skupljanja, smrzavanja i kvarenja.

Član 3. **(Definicija pojmova)**

U smislu ove Uredbe:

- a) rastur je manjak na robama robnih rezervi nastao rasipanjem i isparavanjem robe pri manipulaciji,
- b) kalo je svaki prirodni gubitak u težini ili zapremini na robama robnih rezervi do koga dolazi usljed prirodnih svojstava robe,
- c) kvar je manjak koji nastaje na robama robnih rezervi zbog hemijskih i fizičkih promjena, a za posledicu ima pogoršanu kakvoću robe ili roba postaje neupotrebljiva,
- d) lom je manjak na robama robnih rezervi koja je po svojoj prirodi lomljiva,
- e) disimilacijski gubitak je manjak na robama robnih rezervi, nastao kao posljedica prirodnih svojstava robe usljed njenog isparavanja, taloženja i razlaganja.

Član 4. **(Priznavanje rashoda)**

- (1) Priznaju se samo one vrijednosti rastura, kala, kvara, loma i disimilacijski gubici na robama robnih rezervi koje su uskladištene, koje budu utvrđene kao stvarne vrijednosti na osnovu priložene dokumentacije od strane Skladištara, a najviše do postotaka utvrđenih ovom Uredbom.
- (2) Transportni kalo prikazuje se samo na osnovu zapisnika komisije potpisanog od strane prijevoznika i primaoca, a najviše do visine utvrđene ovom Uredbom.

Član 5.
(Uvrđivanje dopuštene visine rashoda)

Dopuštena visina rashoda zbog rastura, kala, kvara i loma utvrđuje se neposredno nakon nastajanja pojedinog rashoda vanrednim popisom roba robnih rezervi na skladištu u postupku kontrole ili redovnim popisom robe.

Član 6.
(Zapisnik)

O izvršenom popisu obično se sastavlja zapisnik, koji se smatra knjigovodstvenom ispravom.

Član 7.
(Nepriznavanje gubitaka)

Ukoliko se zbog nemara ili nebrige naruši kvalitet uskladištenih roba iz robnih rezervi, Skladištaru se neće priznati nastali gubici.

Član 8.
(Obračun gubitaka)

- (1) Rastur i lom, odnosno gubici koji nastaju isparavanjem na robama robnih rezervi obračunavaju se po jedinstvenim koeficijentima, odnosno stopama najvećih dopuštenih gubitaka za cijelu godinu i kvartalno za sve vrste roba robnih rezervi kod uskladištenja, ako ovom Uredbom nije drugačije određeno.
- (2) Najveći dozvoljeni gubici za rastur i lom, odnosno zbog isparavanja računaju se množenjem ukupne obračunske količine sa koeficijentima, odnosno stopama i dijeljenjem sa sto.

III NORMATIVI RASHODA NA POLJOPRIVREDNO-PREHRAMBENIM PROIZVODIMA

1. Pšenica, raž, ječam, kukuruz, grah i riža

Član 9.
(Normativi rashoda)

Normativi rashoda na pšenici, raži, ječmu, kukuruzu, grahu i riži koji se priznaju skladištarima robnih rezervi, utvrđuju se u slijedećim procentima, i to:

- a) za manipulacije (čišćenje, aspiriranje, eleviranje) priznaje se kalo u visini do 0,2% na ime gubitka za količine zatečene na dan 31.12. tekuće godine,
- b) za otpremu – isporuku priznaje se rastur u visini do 0,3% isporučene količine s tim da se kod podanih, a nemehaniziranih skladišta Skladištarima priznaje rastur u visini do 0,2%,
- c) za manipulaciju prilikom pretovara (vagon – vagon, kamion – vagon, vagon – kamion, silos – brod i sl.) priznaje se rastur od 0,1% na pretovarenim količinama,
- d) za gubitke u toku transporta priznaje se rastur i kalo do 0,1% od utovarenih količina, s tim da se ovaj gubitak priznaje samo onda kada se utvrdi da je stvarno nastao što se utvrđuje na mjestu prijema roba robnih rezervi.

Član 10.
(Kalo)

Kod prodaje, zajma ili zamjene pšenice-raži za račun Skladištara izlazni kalo neće se priznavati.

Član 11.
(Dodatni lom)

Prilikom otpreme – isporuke umjetno sušenog kukuruza Skladištaru se priznaje dodatni lom zrna do 4% isporučene količine, što se dokazuje zapisnikom ovlaštenog pravnog lica koje vrši kontrolu kvaliteta.

Član 12.
(Priznavanje kala)

Za uskladišteni upakovani grah i rižu u originalnom pakovanju Skladištaru se priznaje kalo u visini stvarne razlike u vlazi nastale u trenutku uskladištenja graha, odnosno riže pa do isporuke što se utvrđuje ugovorom između Skladištara i Direkcije.

2. Jestivo ulje, kuhinjska so, šećer, meso i mesne prerađevine i ostali prehrambeni proizvodi

Član 13.
(Priznavanje ukupnih gubitaka)

Za uskladištene količine jestivog ulja, kuhinjske soli, šećera, mesa i mesnih prerađevina, kao i ostalih prehrambenih proizvoda upakovanih u originalnu tvorničku ambalažu, Skladištaru se priznaju ukupni gubici u visini do 0,2%, ali samo u slučajevima kada stvarno nastanu gubici po osnovu rastura, kala, kvara, loma i disimilacijskih gubitaka.

**IV NORMATIVI RASHODA ZA INDUSTRIJSKO – NEPREHRAMBENE
PROIZVODE**

1. Naftni derivati

Član 14.
(Gubici naftnih derivata)

- (1) Za uskladištene količine naftnih derivata određuju se najveći dopušteni gubici koji nastaju pri uskladištenju, rukovanju i transportu proizvoda nafte u najnepovoljnijim uslovima rada i stanja opreme i rezultiraju smanjenjima zalihe proizvoda i ambalaže.
- (2) Pod gubicima naftnih derivata smatraju se oni gubici koji nastaju pri normalnom postupku s ovim proizvodima, bilo koja posljedica prirodnih uticaja ili kao posljedica radnji neophodno potrebnih u skladištenju, rukovanju i prometu.

Član 15.
(Najveći dozvoljeni gubici)

Najveći dozvoljeni gubici priznaju se materijalno Skladištaru samo u slučaju utvrđenog manjka.

Član 16.
(Utvrdjivanje najvećih utvrđenih gubitaka)

Za utvrđivanje najvećih utvrđenih gubitaka po vrsti proizvoda, načinu skladištenja i otpreme, dat je tabelarni prikaz koeficijenata koji su izraženi u procentima (%).

Član 17.
(Obračun gubitaka na naftnim derivatima)

- (1) Gubici koji nastaju prilikom uskladištenja naftnih derivata obračunavaju se u procentu od prosječne dnevne zalihe uskladištenih naftnih derivata za razdoblje od tri mjeseca primjenom koeficijenata datih u Tabelama 1. i 2.
- (2) Koeficijenti dati u Tabeli 1. koriste se za utvrđivanje gubitaka za svaku grupu proizvoda, zavisno o vrsti posude za uskladištenje za ljetni period od 01. aprila do 30. septembra tekuće godine.

Tabela 1.

Grupa proizvoda	Koeficijent u %			
	Posude za uskladištenje			
	podzemni	nadzemni		ambalaža
		nepokriveni krov	plivajući krov	(bačva)
1. Sirova nafta	-	0,1	0,08	-
2. Specijalni benzini	0,1	0,2	0,1	0,3
3. Motorni, avionski i ostali benzini	0,1	0,15	0,1	0,2
4. Aromati	0,1	0,15	0,1	0,2
5. Petroleji	0,05	0,1	0,05	0,2
6. Goriva za dizel motore	0,05	0,1	0,05	0,2
7. Ulja za podmazivanje	-	-	-	-
8. Ulja za loženje	-	0,025	-	-

- (3) Koeficijenti dati u Tabeli 2. koriste se za utvrđivanje gubitaka za svaku grupu proizvoda, za zimski period od 01. oktobra tekuće do 31. marta naredne godine.

Tabela 2.

Grupa proizvoda	Koeficijent u %			
	Posude za uskladištenje			
	podzemni	nadzemni		ambalaža
		nepokriveni krov	plivajući krov	(bačva)
1. Sirova nafta	-	0,1	0,08	-
2. Specijalni benzini	0,05	0,1	0,05	0,2
3. Motorni, avionski i ostali benzini	0,05	0,1	0,05	0,1
4. Aromati	0,05	0,1	0,05	0,1
5. Petroleji	0,05	0,1	0,05	0,2
6. Goriva za dizel motore	0,05	0,1	0,05	0,2
7. Ulja za podmazivanje	-	-	-	-
8. Ulja za loženje	-	0,025	-	-

Član 18.
(Otpis najvećih dopuštenih gubitaka)

- (1) Najveći dopušteni gubici izračunati prema Tabeli 1. i 2. člana 17. ove Uredbe mogu se koristiti samo kao granične vrijednosti za upoređivanje sa gubicima utvrđenim na osnovu mjerenja.
- (2) Gubici utvrđeni prilikom inventure, ako ne prelaze maksimalno dopuštene gubitke iz Tabele 1. i 2. člana 17. ove Uredbe, otpisuje se prema utvrđenom stanju.

Član 19.
(Obračun gubitaka na naftnim derivatima)

- (1) Gubici na naftnim derivatima u rinfuzi prilikom manipulacije (utovar, pretovar, istovar) obračunavaju se na ukupno otpremljene, odnosno primljene količine primjenom navedenih koeficijeneta iz Tabele 3.
- (2) Koeficijenti dati u Tabeli 3. koriste se za utvrđivanje gubitaka za svaku grupu proizvoda i to posebno za utovar, pretovar i istovar, a po vrstama prijevoznih sredstava.

Tabela 3.

Grupa proizvoda	Koeficijent u %						
	Utovar			Pretovar	Istovar		
	ambalaža	cisterne	morska i riječna plovila		ambalaža	cisterne	morska i riječna plovila
1. Sirova nafta	-	0,0	0,05	0,10	-	0,05	0,05
2. Specijalni benzini	0,2	0,1	-	0,2	0,1	0,1	-
3. Motorni, avionski i ostali benzini	0,2	0,05	0,05	0,10	0,2	0,15	0,15
4. Aromati	0,2	0,05	0,05	0,05	0,2	0,1	0,1
5. Petroleji	0,1	0,05	0,05	0,05	0,1	0,1	0,1
6. Goriva za dizel motore	0,1	0,05	0,05	0,05	0,1	0,1	0,1
7. Ulja za podmazivanje	-	0,01	0,01	-	-	0,025	0,025
8. Ulja za loženje	-	0,01	0,01	-	-	0,025	0,025

Član 20.
(Gubici u prijevozu)

- (1) Gubici koji nastaju u prijevozu obračunavaju se na ukupnu količinu prevezenih proizvoda navedenih u Tabeli 4. primjenom odgovarajućeg koeficijenta prilikom svakog prijevoza.
- (2) Koeficijenti dati u Tabeli 4. koriste se za utvrđivanje gubitaka za svaku grupu proizvoda i to zavisno od prijevoznog sredstva.

Tabela 4.

Grupa proizvoda	Koeficijent u %	
	Prijevozno sredstvo	
	Automobilске i željezničke cisterne	Morska i riječna plovila
1. Sirova nafta	0,025	0,025
2. Specijalni benzini	0,05	0,05
3. Motorni, avionski i drugi benzini	0,05	0,05
4. Aromati	0,05	0,05
5. Petroleji	0,025	0,025
6. Goriva za dizel	0,025	0,025
7. Ulje za podmazivanje	-	-
8. Ulja za loženje	-	-

Član 21.
(Gubici prilikom čišćenja posuda)

Gubici nastali prilikom čišćenja posuda za uskladištenje obračunavaju se na osnovu Zapisnika o čišćenju posuda, tako da se prema zapisniku izdvojena i odstranjena količina tehnološke vode i taloga priznaje kao gubitak Skladištara.

2. Gubici na proizvodima u originalnom pakovanju

Član 22.
(Gubici)

- (1) Za proizvode koji se skladište i manipuliraju u ambalaži – bačvi, gubici se priznaju i obračunavaju prema Tabelama 1. i 2. iz člana 17., Tabeli 3. iz člana 19. i Tabeli 4. iz člana 20. ove Uredbe.
- (2) Za proizvode koji se isporučuju u originalnom pakovanju ne priznaju se gubici na osnovu prirodnih uticaja.

3. Ostali gubici

Član 23.
(Ostale razlike na rinfuznim proizvodima)

Ostale razlike na proizvodima u rinfuzi koji nastaju zbog uticaja temperature na volumen priznaju se Skladištaru na osnovu evidencije – upisa temperature kroz obračunsko razdoblje kroz svođenje na referentnu temperaturu od 15°C, a prema tabeli korekcije obima za naftne proizvode od strane za to ovlaštene institucije.

Član 24.
(Ukupno dopušteni gubici)

Ukupno dopušteni gubici na naftnim proizvodima utvrđuju se krajem, odnosno početkom jednog klimatskog razdoblja (najmanje dva puta godišnje), odnosno na dan stvarno nastalog gubitka u vanrednim slučajevima.

Član 25.
(Gubici kod manipulacije)

- (1) Gubici isparavanjem koji nastaju kod manipulacije naftnih derivata priznaju se Skladištaru na osnovu obračuna i dokumentacije o izvršenoj manipulaciji odnosno prijevozu.
- (2) Gubici koji nastanu zbog manipulacije ili prijevoza naftnih derivata za treće korisnike (zajam ili prodaja) terete korisnika, što se uređuje ugovorom zaključenim između Direkcije i korisnika.

4. Ostali neprehrambeni proizvodi

Član 26.
(Neprehrambeni proizvodi)

- (1) Za uskladištenje ostalih neprehrambenih proizvoda koji prema članu 4. Zakona o robnim rezervama ulaze u strukturu robnih rezervi, kao što su:
 - a) sredstva za opštu i ličnu higijenu,
 - b) sanitetski materijal i lijekovi,
 - c) ogrevni materijal,

- d) sirovine i reprodukcionni materijal,
 e) odjevni i drugi industrijski proizvodi,
 Skladištaru se priznaju ukupni gubici u visini od 0,2% koji nastanu po osnovu rastura, kala, kvara i loma i drugih disimilacijskih gubitaka ali samo u slučajevima kada stvarno nastanu.

V USLOVI USKLADIŠTENJA ROBNIH REZERVU

Član 27. (Uskladištenje)

Za smještaj i čuvanje robnih rezervi Direkcija obezbjeđuje odgovarajući skladišni prostor koji ispunjava određene uslove uskladištenja pojedinih roba u zavisnosti od vrste robe i njenih prirodnih svojstava.

Član 28. (Uslovi uskladištenja pojedinih roba)

TABELARNI PRIKAZ USLOVA USKLADIŠTENJA POJEDINIH ROBA

RED. BR.	NAZIV PROIZVODA	USLOVI ČUVANJA			VRSTA SKLADIŠTA
		Temperatura		RELATIVNA VLAŽNOST ZRAKA U %	
	A) ŽITA				
1.	Pšenica	8	18	75-80	SILOS
2.	Raž	8	18	75-80	SILOS
3.	Ječam	8	18	75-80	SILOS
4.	Riža	2	18	65-70	SILOS
5.	Kukuruz	7	14	65-70	SILOS
	B) PAKOVANA ROBA (egalizirana)				
6.	Grah u zrnu	2	18	65-80	REGALNO-PALETIZIRANO
7.	Grašak u zrnu	2	18	65-80	REGALNO-PALETIZIRANO
8.	Tjestenina bez jaja	8	18	75-80	REGALNO-PALETIZIRANO
9.	Tjestenina sa jajima	8	18	75-80	REGALNO-PALETIZIRANO
10.	Jaja u prahu pakovana u limenke	0	15	65-75	REGALNO-PALETIZIRANO
11.	Mlijeko u prahu pakovano u limenke	0	15	70-75	REGALNO-PALETIZIRANO
12.	Šećer kristal u polipropilenu	8	12	60-65	PODNO REGALNO-PALETIZIRANO
13.	Sol za jelo (vakumirana – jodirana)	10	25	60-65	PODNO REGALNO-PALETIZIRANO
14.	Rafinirano (suncokretovo) ulje u bocama ili limenkama	5	18	60-70	REGALNO-PALETIZIRANO
	C) KONZERVE MESA I POVRĆA				
15.	Konzerve mesne trajne	3	15	65-75	REGALNO-PALETIZIRANO

16.	Konzerve riblje	3	15	65-75	REGALNO-PALETIZIRANO
17.	Konzerve variva i povrća	1	10	65-75	REGALNO-PALETIZIRANO
	D) LIJEKOVI				
18.	Humani albumini 20%, 50ml	-4	4	čuva se u komori	KOMORE
19.	Humani albumini 5%, 250ml	-4	4	čuva se u komori	KOMORE
20.	Ringer laktat 500ml	-4	4	čuva se u komori	KOMORE
21.	Glukoza 5% i 10%, 500ml	-4	4	čuva se u komori	KOMORE
22.	Fiziološka otopina 400ml	-4	4	čuva se u komori	KOMORE
23.	E) OSTALI NEPREHRAMBENI PROIZVODI Sredstva za higijenu, odjevni predmeti i drugi industrijski proizvodi	3	15	60-80	REGALNO-PALETIZIRANO

VI ZAVRŠNE ODREDBE

Član 29. (Prestanak primjene Uredbe)

Stupanjem na snagu ove Uredbe prestaje se primjenjivati Uredba o priznavanju rastura, kala, kvara i loma na robama kantonalnih robnih rezervi i uslovi uskladištenja kantonalnih robnih rezervi („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj 4/08).

Član 30. (Stupanje na snagu Uredbe)

Ova Uredba stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
V L A D A

Broj: 02/1- 29 - 19/199 / 19
Tuzla, 08.10.2019. godine

